

Nestor

magazine van de Unie KBO

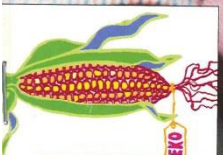
- De euro komt eraan!

- Werk dat je raakt...

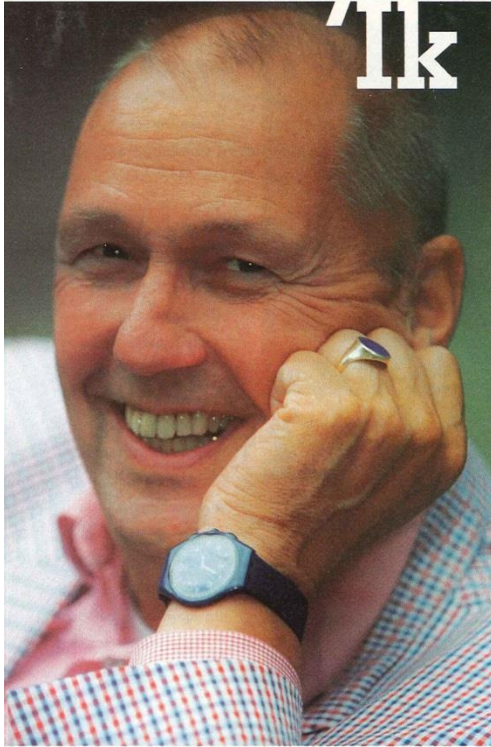
- Hoe veilig is ons voedsel?

• **Edwin Rutten**
"Ik moet nog steeds stevig plannen"

nummer 10 jaargang 49 oktober 2001

Edwin Rutten

'Ik moet nog steeds stevig plannen in de agenda'

Tekst: Meertien van Reenen
Fotografie: Marc Bolsius

> Ouderen zijn als doelgroep ontdekt...
"Vijftig plussers van nu hebben behoorlijk wat te besteden en daarmee zijn ze een interessante markt voor adverteerders geworden. In de reclame zie je dat de jeugdige bejaarde zijn intrede heeft gedaan. Het is iemand die nog bijzonder vitaal is, regelmatig op vakantie gaat en er graag met de kleinkinderen op uitrekt. Voor deze groep heeft de reclamewereld de term 'de nieuwe oudere' verzonnen. Er wordt driftig reclame gemaakt voor voedingssupplementen, voor groepsreizen, voor dagjes uit met de kleinkinderen want daar wil 'de nieuwe oudere' een groot deel van zijn geld wel aan uitgeven. Eigenlijk is het te idioot voor woorden: zogauw blijkt dat er het nodige te halen valt bij de groep van senioren wordt er snel een naam voor bedacht. Op vele fronten is leeftijd een volledig oninteressante aangelegenheid. Waarom dien je op je vijfenzestigste met pensioen te gaan? Waarom is het dan allemaal opeens voorbij? Waarschijnlijk is dat ooit door vader Drees zo vastgesteld en hebben we ons daar braaf bij neergelegd."

Wanneer ga jij dan met pensioen?

"Voorlopig nog niet! Als freelancer ben ik op vele fronten werkzaam: ik ben vocaal workshopdocent jazz aan het conservatorium in Amsterdam en in Groningen; ik word vaak gevraagd om de meest uiteenlopende symposia voor te zitten en ik treed op als verteller tijdens klassieke gezinsconcerten waar ik zelf de verhalen voor schrijf. Een lekker druk bestaan: vaak heb ik het gevoel dat ik anderhalve liter in een literfles wil stoppen. Ik ben ervan overtuigd dat een freelancer minder snel oud wordt dan iemand met een vaste baan. Die sjokt elke dag naar kantoor maar voor mij is het jachtseizoen het hele jaar door open. Ik heb mijn eigen winkel en moet zorgen dat mensen die niet voorbij lopen. Daardoor blijf ik alert en fris, freelancen houdt de mens pittig! Een half jaar geleden is ons eerste kleinkind geboren. Je zou verwachten dat tegen de tijd dat je grootvader

wordt, je eigen leven in een rustiger vaarwater is terecht gekomen. Mijn leven is nog even hectisch als toen ik zelf kinderen kreeg. Ik moet nog steeds stevig plannen in de agenda."

Je hecht grote waarde aan het fenomeen familie...

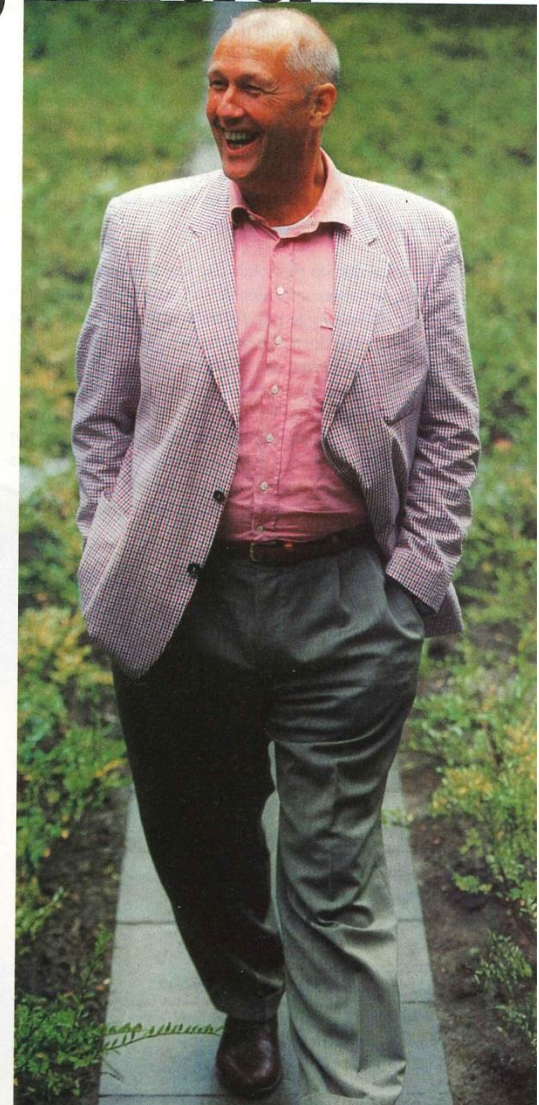
"Familie zie ik als een heilige drie-eenheid: grootouders, ouders en kleinkinderen. Het is een onlosmakelijke eenheid waarbinnen iedereen zijn eigen rol speelt. Daar treed ik in mijn gezinsconcerten graag voor op.

Mijn moeder leeft nog en als zij doodgaat dan schuif ik een plek op maar ondertussen ben ik zelf wel grootvader geworden. De tijd is een wiel dat rondraait, zegt de dichter Gerrit Kouwenaar. Het is onafwendbaar dat je vader en moeder doodgaan. Onafwendbaar! Zorg er voor dat je alles tegen hen hebt uitgesproken voordat het te laat is."

"De dood heeft bijna iets banaals. Dat heb ik gemerkt toen Rogier van Otterloo kwam te overlijden met wie ik vanaf mijn veertiende jaar was bevriend. Jarenlang waren we samen aan het vermaarde Metropole Orkest verbonden geweest: hij als dirigent en ik als producer. Op een gegeven moment stierf Rogier. Vrijdagmiddag speelde er een kleine delegatie van het orkest op zijn begrafenis, maandag kwam ik de studio binnen en daar zaten alle musici weer gewoon. Ik dacht bij mezelf: 'Rogier is dood. Hoe kan dat orkest hier nu doodleuk zitten?' Niets heeft mij zo leren relativeren als dat moment..."

Denk je wel eens na over je eigen dood?

"Regelmatig stel ik mezelf de vraag: 'Hoe sta ik erbij als ik er morgen dood bij neerval?' Vind ik heel geestig om te doen... Je moet ervoor zorgen dat je niet met een verbitterde trek op het gezicht de laatste adem uitblaast. Niets is erger dan jezelf op het eind kwalijk nemen dat je niet genoeg hebt bereikt. Of jezelf tot het eind vastbijten in haatgevoelens naar diegenen waarmee je ruzie hebt gehad. Laatst ging het door me heen dat ik wellicht niet zal

Edwin Rutten (58) zal altijd worden vereenzelvigd met de figuur van Ome Willem, de kindervriend die met zijn wekelijkse televisieprogramma 'De Film van Ome Willem' heel jeugdig Nederland aan de buis hield gekluisterd. Inmiddels is Rutten zelf grootvader geworden. Nestor sprak met hem over 'de nieuwe oudere', over oud worden en doodgaan...

meemaken hoe mijn kleinkind er straks op haar acht-tiende uitziet. Het volgende moment had ik berekend dat ik daarvoor zesenzeventig jaar oud moest worden. Ik slaakte een zucht van verlichting: er was alle kans dat ik er nog wel degelijk zou zijn..."

"Een aantal zakelijke dingen moet je regelen. Ik begrijp mensen niet die zeggen: 'Dat zoeken ze dan maar uit.' Ik maak een testament, ik wil straks geen bonje. Als ik dan toch eerder ga dan mijn moeder dan heb ik het zo geregeld dat zij op een aantal dingen een beroep kan doen. Doodgaan is vaak vervelender voor de nabestaanden dan voor de persoon zelf. Vooralsnog ben ik gezegend met een fantastisch gestel. Op het moment dat mijn lichaam me in de steek laat, wordt het een heel ander verhaal. Ik probeer me er nu al op in te stellen hoe dat zal zijn. Ik kijk naar mensen op straat: hoe iemand met zo'n rollator rondscharrelt..."

"Word ik dan op mijn oude dag met lichamelijk of geestelijk verval geconfronteerd, dan dient er wel een goede gezondheidszorg te zijn. Ik heb ooit iemand eens de uit-spraak horen doen: 'De beschaving van een maatschap-pij laat zich aflezen aan de manier waarop ze voor hun gehandicapten en bejaarden zorgen'. Daar ben ik het van harte mee eens. Probleem is wel dat als minister Borst van Gezondheidszorg een half miljard uitgeeft het ook werkelijk op is. Laat haar collega van Verkeer minis-ter Netelenbos voor een half miljard een snelweg aanleggen, dan hebben we daar allemaal nog jaren plezier van..."

Voor veruit de meeste mensen zul je altijd de kinderheld Ome Willem blijven...

"Daar zit ik absoluut niet mee. Ome Willem is een A-merk: iedereen kent hem.

Deze zomer is 'De Film van Ome Willem' herhaald. Enorm succes. Het programma gaat ergens over, het neemt kinderen serieus. Vijftien jaar lang heb ik hem met groot succes gespeeld en niet alleen op televisie. Ome Willem heeft zo'n beetje alle schouwburgen, gehandicap-teninrichtingen, revalida-

tiecentra en ziekenhuizen in Nederland gezien. Het leuke van Ome Willem was dat het geen 'typetje' was, ik was het zelf. Tuurlijk, hij was een uitvergroting van een deel van mezelf maar hij bleef toch altijd dicht bij me staan. Daarom was het nooit vervelend om hem te spelen."

Zijn kinderen veranderd in die vijftien jaar?

"De tijden zijn veranderd. Kijk, in 1976 ging 'De Film van Ome Willem' over moederdag. De moeder van Ome Willem kwam op bezoek en kreeg een doos Mon Chéri-bonbons. Twaalf jaar later deden we nog een keer een programma over moederdag en weer kwam de moeder van Ome Willem langs. Ditmaal kreeg ze een Black & Decker-boormachine. Wat al die jaren hetzelfde is gebleven, is de aard van het kind. Kinderen mogen dan vandaag de dag reuze behendig zijn in allerlei ingewikkelde 'computer-games' maar ze schrikken nog even hard als ze op de eerste dag op de kleuterschool hun moeder zien wegfietsen. Gepest worden, naar het ziekenhuis gaan om je amandelen te laten knippen... dat soort ingrijpende zaken staat los van welke trend dan ook."

Hoe is Ome Willem er overigens toe gekomen om symposia te gaan voorzitten?

"Ik doe dat niet in de hoedanigheid van 'Bekende Nederlander' maar als iemand die een studie in de sociale bedrijfspsychologie heeft doorlopen.

Natuurlijk voel ik me bij het leiden van al die symposia gesteund door de ervaring die ik heb opgedaan tijdens de jaren dat ik als Ome Willem voor het meest uiteenlopende publiek optrad. Maar ik kan als voorzitter absoluut niet op routine gaan varen. Dan val je direct door de mand. Elke keer bereid ik me uiterst zorgvuldig voor: ik lees zo veel

mogelijk over het desbetreffende onderwerp, spreek met de betrokkenen van tevoren alles goed door. Je moet nooit denken: 'Ach, ik ben een Bekende Nederlander dus dat moet maar voldoende zijn...'"

